

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatelky: L. B.**, zastoupena JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou, se sídlem Starobrněnská 13, Brno, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 11. 2003, č. j. 55 Az 75/2003 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky, advokátce JUDr. Evě Poláčkové, **se přiznává** odměna v částce 2150 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá kasační stížností usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 11. 2003, č. j. 55 Az 75/2003 - 25, kterým bylo odmítnuto její podání ze dne 30. 7. 2002, jímž se stěžovatelka domáhala přezkumu rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 24. 7. 2002, č. j. OAM - 3505/VL - 20 - 02 - TZ - 2002, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná. Krajský soud v Brně toto stěžovatelčino podání odmítl z toho důvodu, že z něho nebylo zřejmé, jaké jsou důvody, pro které bylo učiněno, a jaké ustanovení konkrétního právního předpisu mělo být rozhodnutím žalovaného porušeno, a tedy nebyly splněny podmínky řízení, přitom tento

nedostatek byl nedostatkem neodstranitelným pro uplynutí lhůty podávané z § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá, že její podání, jež bylo krajským soudem odmítnuto, bylo učiněno dne 30. 7. 2002, a tedy tento opravný prostředek byl podáván podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2002. Požadavkům vyplývajícím z § 42 a § 249 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), vyhovoval. Pokud by však přesto její podání nesplňovalo zákonem stanovené náležitosti, měla být stěžovatelka podle § 43 o. s. ř. vyzvána k odstranění vad podání, a tedy stěžovatelčino podání netrpělo vadami neodstranitelnými. Podle stěžovatelky není možné, aby její podání učiněné před 1. 1. 2003 splňovalo náležitosti vyplývající ze s. ř. s. účinného až od 1. 1. 2003. Přístup krajského soudu je tak druhem nepřípustné retroaktivity, porušuje zásady spravedlivého procesu, neboť stěžovatelka dodržela stanovený postup při podání žaloby (tehdy k Vrchnímu soudu v Praze) a po změně právní úpravy jediný úkon, který byl vůči ní následně učiněn, bylo odmítnutí její žaloby. Stěžovatelka poukazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva ve věcech „A., C. a B.“ a „V. d. M.“ a dovozuje porušení článku 36 Listiny základních práv a svobod, článku 14 a 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (vyhláška č. 120/1976 Sb.), neboť takový postup soudu považuje za diskriminační, porušující zásadu rovnosti zbraní před soudem a stěžovatelčino právo na soudní ochranu. Z právě uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Kromě toho stěžovatelka navrhuje přiznání odkladného účinku jí podané kasační stížnosti. V doplnění podání ve věci kasační stížnosti k výzvě Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 75/2003 - 49, stěžovatelka uvedla, že kasační stížností napadené rozhodnutí jí bylo doručeno dne 8. 1. 2004, a dále opakovaně uvedla, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že vzhledem k obsahu kasační stížnosti se nebude vyjadřovat a odkázal na obsah správního spisu, k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledává důvody.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 30. 7. 2002 u žalovaného opravný prostředek proti jeho rozhodnutí, jímž byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná, který byl podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2002 postoupen Vrchnímu soudu v Praze. V tomto podání uvedla, že podává opravný prostředek proti rozhodnutí žalovaného, jež specifikovala, a doplnila, že znovu žádá o projednání žádosti o poskytnutí azylu v České republice, neboť na Ukrajinu návratu není. Po 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti s. ř. s., připadla věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Brně, který dne 27. 11. 2003 podání odmítl, aniž by stěžovatelku vyzýval k odstranění vad podání. Absenci výzvy soud opřel o skutečnost, že odstranění vad uvedeného podání nepřicházelo v úvahu s ohledem na § 72 odst. 1 s. ř. s., neboť tam uvedená lhůta již uplynula. Toto usnesení krajského soudu bylo stěžovatelce doručeno dne 8. 1. 2004 a ta je napadla kasační stížností dne 21. 1. 2004.

Stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelka uvedla jako důvod kasační stížnosti porušení ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. a kasační stížnost je tak přípustná.

Nejvyšší správní soud tedy napadené usnesení krajského soudu přezkoumal v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V dané právní věci šlo před Krajským soudem v Brně o případ opravného prostředku, který byl podán před účinností s. ř. s., o němž příslušný soud nerozhodl do dne nabytí účinnosti s. ř. s. Podle § 129 odst. 2 s. ř. s. se řízení v takových případech dokončí podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Krajský soud tedy na základě právě uvedeného přechodného ustanovení poté, kdy se věcí po účinnosti s. ř. s. začal zabývat, musel obsah stěžovatelčina podání posoudit podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., tedy podle § 65 a násl. s. ř. s., tj. jako žalobu. Bylo-li zapotřebí na základě § 129 odst. 2 s. ř. s. podaný opravný prostředek projednávat jako žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s., pak bylo nezbytné aplikovat i ustanovení o náležitostech takového podání a o lhůtě, v níž lze vymezit žalobní body, jež mají determinovat rozsah soudního přezkumu, včetně důsledků jejího uplynutí. Obdobné náležitosti jako v případě žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. byly ostatně vyžadovány i § 249 odst. 2 o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002, na něž stěžovatelka upozorňuje, neboť žaloba musela mimo jiné také obsahovat vyjádření, v jakém rozsahu se rozhodnutí správního orgánu napadá, a uvedení důvodů, v čem žalobkyně spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu; stejně tak byla stanovena lhůta, v níž bylo možno rozsah přezkumu realizovaný soudem ze strany žalobkyně definitivně vymezit. Krajský soud nyní podání stěžovatelky odmítl s poukazem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval ve skutečnosti, že podání stěžovatelky neobsahovalo náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nebyl v něm obsažen žádný žalobní bod. Svůj závěr o neodstranitelnosti této vady podání přitom opřel krajský soud o § 71 odst. 2 s. ř. s. Podle věty třetí tohoto ustanovení je možné rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Jak krajský soud uvedl, tato lhůta již uplynula, a proto by doplnění žaloby na základě výzvy soudu bylo nadbytečné, neboť by soud k němu nemohl přihlížet.

Vychází-li Nejvyšší správní soud z ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (jež se obdobně použije podle § 129 odst. 2 s. ř. s. i na řízení dokončovaná způsobem stanoveným tímto ustanovením), podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat, pak by bylo třeba postup Krajského soudu v Brně aprobovat tehdy, pokud by skutečně stěžovatelčino podání bylo stiženo neodstranitelnou vadou, která by spočívala v tom, že v jejím podání absentoval žalobní bod, neboť lhůta pro podání žaloby podávaná z právního předpisu, který byl účinným v době jejího podání, již uplynula (a tuto skutečnost ostatně stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nezpochybňuje). V projednávané věci se stěžovatelka omezila toliko na ohlášení žaloby a v zákonem stanové lhůtě pro její podání nevymezila rozsah, v jakém je rozhodnutí žalovaného napadáno, a důvody, pro které tak činí, a tato absence základních náležitostí žaloby se stala uplynutím lhůty pro podání žaloby vadou neodstranitelnou. Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno. Tu lze poukázat na rozsudek č. j. 2 Azs 9/2003 - 40 ze dne 23. 10. 2003, publikovaný pod č. 113/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Nejde-li tedy o situaci, kdy podání neobsahuje žádný žalobní bod, a jde-li naopak o situaci, kdy žalobní bod je formulován nedostatečně přesně a podrobně, popř. chybí-li v žalobě jiné

náležitosti než žalobní body či vymezení rozsahu napadení správního rozhodnutí, je soud povinen postupovat podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a usnesením vyzvat podatele k opravě nebo odstranění vad podání tak, aby mohlo být věcně projednáno. Pouze v případě, že podání není ve stanovené lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení není možno pro tento nedostatek pokračovat, odmítne soud usnesením řízení o takovém podání, přičemž o tomto následku musí být podatel ve výzvě poučen.

V dané věci je tak třeba vyřešit klíčovou otázku, zda byl ve stěžovatelčině podání, na něž soud nahlížel jako na žalobu, uveden žalobní bod či nikoli. Pouze ve druhém případě se takový nedostatek stal po uplynutí lhůty k jejímu podání neodstranitelným. Lze-li ze stěžovatelčina podání dovodit toliko skutečnost, že stěžovatelka nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného a že prosí o přezkoumání její věci, pak v něm i při nejmírnějších požadavcích na povinný obsah takového podání a při nejvyšší míře příznivosti posouzení jeho obsahu nelze jakýkoli žalobní bod dovozovat. Absence takového žalobního bodu tedy znamená, že Krajský soud v Brně postupoval správně, když stěžovatelku k doplnění jejího podání nevyzýval, a tedy jeho rozhodnutí nelze podle Nejvyššího správního soudu považovat za nezákonné odmítnutí přístupu stěžovatelky k soudu.

Stěžovatelčina námitka diskriminace a porušení zásady rovnosti zbraní taktéž není příhodná, neboť v právních věcech Evropského soudu pro lidská práva, na které stěžovatelka odkazuje, šlo o rozdílné zacházení s jednotlivci, kteří se nacházeli v obdobných situacích, aniž by k tomu byl objektivní důvod (jak ostatně stěžovatelka sama v kasační stížnosti uvádí), přitom právní názor, z něhož Nejvyšší správní soud při posuzování této právní věci vychází, je názorem konstantním, který neznevýhodňuje stěžovatelku ani oproti jiným stěžovatelům v obdobných právních věcech, ani oproti žalovanému.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již samostatně nezabýval návrhem stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovatelce byla usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 1. 2004, č. j. 55 Az 75/2003 - 47, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal advokátce JUDr. Evě Poláčkové odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu